

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI TUDOMÁNYOS ÜLÉS

Budapest, 1982. február 24—25.

Plenáris ülés

ELNÖKI MEGNYITÓ*

TAMÁSSY ISTVÁN
az MTA rendes tagja,
az MTA Agrártudományok Osztályának elnöke

Köszöntöm az immár hagyományossá vált erdészeti és faipari tudományos ülés valamennyi résztvevőjét. Legutóbb 1980-ban rendeztünk itt az Akadémián hasonló ülést, amikor az erdészeti, a vadászati és a faipari kutatóhelyek ismertették azokat az eredményeket, melyeket a VI. ötéves terv szolgálatába kívántak állítani. De már ezen az ülésen is sokoldalúan tapasztalható volt a kutatási eredmények realizálására való közös törekvés.

A mostani ülés kiemelkedő fontosságú, hiszen a célja az erdőgazdálkodás és az elsődleges faipar 2000-ig szóló hosszú távú fejlesztési koncepciójának, valamint az ezt megalapozó kutatási eredményeknek és feladatoknak az ismeretése és megvitatása. A ma délelőtti plenáris ülést szekcióülések követik, melyeken a kutató és oktató intézmények elsősorban a gyakorlatba bevezethető eredményeiket mutatják be és vitatják meg az erdőgazdaságok, a vadgazdaságok és a faipari vállalatok szakembereivel.

A mostani világméretű nyersanyagválság idején a mi nyersanyagokban viszonylag szegény országunkban különösen nagy gondot kell fordítani a rendelkezésünkre álló ilyen anyagokra. Hála a felszabadulás utáni évtizedek nagy erdőtelepítéseinek, ma már jelentős erdővagyonnal, élőfakészlettel rendelkezünk, aminek célszerű hasznosítása népgazdasági vonatkozásban is számottevő eredményeket hozhat. Az erdészeti és faipari kutatás ezt szem előtt tartva végzi munkáját, s igyekszik szolgálni — a gyakorlat szakembereivel együtt — az ágazatfejlesztés ügyét.

Az Akadémia Agrártudományok Osztálya részéről a továbbiakban az erdészeti és faipari kutatás helyzetét szeretném vázlatosan áttekinteni. Erre elsősorban az MTA—MÉM közös tudományos bizottságának, az Erdészeti Bizottságnak a tevékenységén keresztül van lehetőségem.

Az Erdészeti Bizottság feladatát 1980 óta a korábbi MTA Erdészeti Bizottság, valamint a MÉM Erdészeti és Faipari Ágazati Kutatások Tanácsa egyesített feladatköre képezi. Az Akadémia és a MÉM együttműködése ezen

* Az 1982. február 24—25-i erdészeti és faipari tudományos ülésen elhangzott előadás.

a bizottságon keresztül jól elősegítheti a különböző intézményekben folyó kutatások koordinálását és az elért eredmények széles körű és az eddigieknél gyorsabb gyakorlati alkalmazását.

Az Erdészeti Bizottság a MÉM és az MTA Agrártudományok Osztálya közös elképzelése alapján 1980 őszén alakult újjá, tagjai között ott vannak az erdészet, a vadászat és a faipar minisztériumi képviselői is. A létrehozott kilenc albizottság felöleli ezen fontos népgazdasági ágazat valamennyi jelentős szakterületét. Ezekben az albizottságokban módja van a szakma tudományos minősítéssel rendelkező mintegy száz dolgozójának a legfontosabb kutatási és fejlesztési kérdések kimunkálásában való közreműködésre, illetve azok mozgósítására a fenti célok megvalósításában. A VI. ötéves tervidőszakra az Erdészeti Bizottság átfogó munkatervet készített. Ebben szerepelnek az ágazatfejlesztést szolgáló legfontosabb közép- és hosszú távú kutatások, ezek metodikai kérdései, valamint az elért eredmények megvitatása, legújabb nemzetközi eredmények hazai nyelvre, viszonyokra történő lefordítása és ajánlások kidolgozása az ágazatvezetés számára. Célul tűzték ki ágazati tudományági helyzetelemzés kidolgozását is. Reméljük, hogy ezzel együtt elemzik az erdészeti alapkutatás helyzetét és problémáit, valamint a közgazdasági ágazati kutatások fejlesztési lehetőségét is.

Örvendetes, hogy a Bizottság rendezvényeinek többségét a kísérleti területeken és a legfontosabb üzemekben bonyolították le. A bizottság tevékenysége tehát nem Budapest-centrikus, hanem kapcsolódik a kísérleti bázisok és a termelő üzemek munkájához. Kívánatos lenne, ha ez irányú munkájukat tovább bővítenék és erősítenék kapcsolataikat az öt vidéki akadémiai bizottság mezőgazdasági albizottságában dolgozó erdészeti szakemberekkel. Tovább kell erősíteni a kapcsolatokat az MTA—MÉM más bizottságaival is, mert sok feladat komplexen interdiszciplinális.

Az elmúlt időszak eredményei közül szeretném kiemelni, hogy a bizottság értékelte az V. ötéves terv időszakában elért kutatási eredményeket, és ajánlásokat tett hasznosításukra. Természetesen folyamatos erőfeszítéseket kell tenni a fogadóképesség növelésére. Jelentős szerepet vállalt a VI. ötéves terv ágazati kutatási programjának kialakításában és értékelésében, valamint a négy erdészeti, vadászati és faipari kutatóhely munkájának szelektív egybehangolásában. Örvendetes, hogy az átmeneti problémák után rendeződött a soproni egyetem és a kutatóintézetek kapcsolata. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy a kutatóhelyek újra gyümölcsöző együttműködésben folytatják munkájukat. A szellemi erők és az anyagi lehetőségek ilyen módon való egyesítése és szelektív koncentrációja napjaink parancsoló követelménye.

A bizottság külön ülést szentelt az erdészeti nemesítés helyzetének és irányelveinek a megtárgyalására. Ajánlásokat dolgozott ki a nemesített fajták gyorsabb elterjesztésére, ami elősegíthetné az erdők fatermésének számottevő növelését. Ismételten foglalkozott a bizottság az erdőrendezési kutatás hely-

zetével és elodázhatatlanul szükséges fejlesztésével. Javaslatai hozzájárultak ahhoz, hogy az erdőrendezési kutatások szervezeten beindultak. Másik akut kérdésnek, az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának, az erdei vadkárok megbízható számbavételének a megoldásán szintén munkálkodnak, a vadkár-bebecslési útmutatót a közeljövőben vitatják meg Gödöllőn.

Külön kell említést tenni a hazai agroökológiai potenciál felmérésekor az erdőre vonatkozó rész kidolgozásáról, valamint a földértékelésben kifejtett erdészeti tevékenységről is. Jelenleg az erdészeti kutatók és gyakorlati szakemberek jelentős köre vesz részt a biológiai eredetű anyagok — a biomassa — jobb hasznosításának elősegítésére irányuló munkában. Az Akadémia és a MÉM ezt a munkát külön céltámogatással (hitellel) is segíti. Kívánatos lenne, ha a problémakörön belül foglalkoznának olyan kérdésekkel is, mint a biomassa energetikai felhasználása és a biotechnológia fejlesztése erdészeti vonatkozásban.

Osztályunk, az MTA Agrártudományok Osztálya hagyományosan támogatja az erdészeti kutatók publikációs tevékenységét is. Monográfiasorozatokban szép számmal jelentek meg a kutatási eredmények gyakorlati bevezetését szolgáló erdészeti könyvek. Indítottunk egy erdészeti monográfiasorozatot is. Az Osztályközlemények is rendelkezésre állnak az erdészeti kutatóknak. Külön szám hozza az 1980. évi tudományos ülés előadásait, és mód van a jelen ülésszak előadásainak és vitájának közlésére is.

Az Agrárosztály szerepet vállal az erdészeti nemzetközi rendezvények hazai lebonyolításában is. Az Erdészeti Bizottság 1983 őszén tervezi a második nemzetközi erdőnevelési konferencia megrendezését az Akadémián. Huszonöt évvel ezelőtt ugyanitt került sor az elsőre. Azóta a hazai erdőnevelési kutatás a világ élvonalába került, eredményeit hazánkban is, nemzetközileg is elismerik. Ezt mutatja az is, hogy 1979-ben az ERTI kutatócsoportja az erdőnevelés és faterméstani kutatásokért akadémiai díjban részesült.

E rövid megnyitónak nem lehet célja átfogó értékelés. Az elmondottak csak néhány eredmény és feladat kiemelésére szorítkozhatnak. A most következő két nap módot nyújt a résztvevőknek arra, hogy tájékozódjanak az újabb kutatási eredményekről, és megvitassák azokat. Fontos kezdeményezésnek tartjuk, hogy a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatala az igazgatói és főmérnök továbbképzés részévé tette ezt az ülést. A felelős vezetők tájékoztatása a kutatási eredményekről a realizálás fontos előfeltétele. Az eredmények megvitatása pedig az ERTI által kezdeményezett és a MÉM által támogatott párbeszédéses kutatás elengedhetetlen része. Szeretném remélni, hogy a MÉM és az Akadémia támogatása, a kutatás, az oktatás és a gyakorlat gyümölcsöző együttműködése elősegíti majd azon távlati fejlesztési célkitűzéseknek magas színvonalú megvalósítását, melyek részletesebb ismertetésére itt a plenáris ülésen kerül most sor. Kívánom, hogy e tanácskozás elérje a célját és hatékonyan szolgálja az erdő- és vadgazdálkodás, valamint a faipar távlati fejlesztését.